

PORTEKİZ

OTOMOTİV SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih : 6 Mayıs 2025

Raporu Hazırlayan: Lizbon Ticaret Müşavirliği

1. Portekiz Pazarında Otomotiv Sektörü

1.1 İlgili Sektörde Üretim

Otomotiv ve mobilite sektörü, Portekiz Hükümeti tarafından ülke ekonomisinde önceliklendirilen sektörler arasında yer almaktadır. Portekiz GSYİH'nın % 4.1.'ini oluşturan otomotiv sektöründe, 35.000 firma faaliyet göstermekte, 167.000 kişiye istihdam sağlamaktadır. Otomotiv sektöründeki istihdam, Portekiz ekonomisindeki istihdamın % 3,5'ine denk gelmektedir. Portekiz ulusal ekonomisinde önemli bir yere sahip olan otomotiv bileşenleri ihracatı, mal ihracatının % 14.8'ini oluşturmakta ve 11.7 milyar avroya ulaşmaktadır. Sektöre yapılan yatırım tüm imalat sanayii yatırımlarının % 15'ini oluşturmaktadır.

2024 yılında, 332.000 araç üretilmiştir. En büyük yabancı yatırımcı ise halihazırda, Volkswagen Autoeuropa'dır. Autoeuropa, tek başına üretimin % 71'ini gerçekleştirmektedir. İkinci sırada % 26'lık pay ile Stellantis Mangualde gelmektedir. Avrupa % 87.6'lık pay ile sektörün en büyük ihracat pazarıdır. Portekiz'in ihracat pazarlarında, ikinci sırada Afrika, üçüncü sırada Asya yer almaktadır. Otomotiv yan sanayi de gelişen önemli sektörlerden olmuştur. Avrupa'da dolaşımdaki otomobillerin % 98'inde en az bir adet Portekiz menşeli otomotiv bileşeni bulunmaktadır.

1.2 Ortalama Üretici Fiyatları

Portekiz Ekonomi Bakanlığı Otomotiv Sektörü Raporu'na göre, ulusal otomotiv sektöründe sanayi üretimi fiyat endeksi 2015 yılından bu yana istikrarlı bir seyir izlemekte, 97.9 (asgari) ve 100.6 (azami) arasında yer almaktadır.

1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

Otomotiv yedek parça üreten firmalar: Continental Mabor-Industria de Pneus lastik üretimi, Gestamp Portugal firması kaporta parçaları, Ficosa Portugal firması dikiz aynası ve elektrik sistemleri üretimi yapmaktadır. Ayrıca, Volkswagen Autoeuropa da otomobilin yanı sıra otomotiv yedek parça üretimi gerçekleştirmektedir.

Üretici Dernekleri:

ACAP-Portekiz Otomobil Derneği: Sektörü 100 yıldan uzun süredir gerek hükümet gerek kamu kurumları nezdinde temsil eden oldukça köklü bir özel sektör kuruluşudur. Sektörün, uluslararasılaşmasında önemli rol oynamaktadır.

AFIA- Otomotiv Sanayii Üreticileri Derneği: 1966 yılında kurulan dernek, otomotiv sanayii yedek parça üreticilerini hem ulusal hem uluslararası düzeyde temsil etmektedir. Otomotiv yan sanayii sektörünün, uluslararasılaşması, rekabetçiliğini arttırması ve ülkeye yabancı yatırımcı çekilmesi için çalışmalarını sürdürmektedir.

MOBINOV- Otomotiv Kümelenmesi: Sektördeki tüm paydaşları (firmalar, AR&GE merkezleri, kamu kurumları ve sektör kuruluşları) bir araya getirme ve bu paydaşların arasındaki işbirliğini ve koordinasyonu geliştirmeyi hedeflemektedir. Ayrıca, Portekiz otomotiv sektörünü uluslararası düzeyde AR&GE, inovasyon, tasarım, üretim ve test konularında bir referans haline getirmeyi amaçlamaktadır.

1.4 Otomotiv Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi

Portekiz’de 2022 yılında 187.161, 2023 yılında 236.053, 2024 yılında 241.053 ve 2025 yılının Ocak ve Şubat aylarında 45.207 yeni araç trafiğe çıkmıştır.

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

2.1 Otomotiv Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

	Ülke Adı	İthalat Değeri (€)	Miktar* (ton/kg...)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	İspanya	4.210.345.745	N.A.	29,20
2	Almanya	3.030.821.650	N.A.	21,02
3	Fransa	1.964.144.255	N.A.	13,62
4	Belçika	936.285.735	N.A.	6,49
5	İtalya	462.607.224	N.A.	3,21
6	Hollanda (Krallığı)	407.717.218	N.A.	2,83
7	Polonya	392.893.983	N.A.	2,72
8	Türkiye	357.291.420	N.A.	2,48
9	Birleşik Krallık	279.982.662	N.A.	1,94
10	Fas	276.657.360	N.A.	1,92

2.2 Otomotiv Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

	Ülke Adı	İhracat Değeri (€)	Miktar * (ton/kg...)	Oran (%) (İhracat Değeri/Toplam İhracat)
1	İspanya	2.713.557.229	N.A.	24,62
2	Almanya	2.068.237.357	N.A.	18,76
3	Fransa	1.330.171.839	N.A.	12,07
4	Birleşik Krallık	921.148.375	N.A.	8,36
5	İtalya	738.436.238	N.A.	6,70
6	ABD	409.383.866	N.A.	3,71
7	Türkiye	275.363.864	N.A.	2,50
8	Polonya	250.499.962	N.A.	2,27
9	Avusturya	178.995.022	N.A.	1,62
10	Slovakya	159.872.731	N.A.	1,45

2.3 Otomotiv Sektöründe Portekiz'in Dörtlü Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler
(10 ürün)

Gümrük Tarife Kodu (4 Basamaklı)	Ürün Adı	İthalat Değeri (€)	Türkiye'den İthalatı (€)	Türkiye'den İthalatının Payı (%)
8703	Binek otomobilleri ve diğer motorlu taşıtlar	6.729.819.354	105.992.138	1,57
8702	Motorlu Taşıtlar (10'dan fazla kişi taşımaya mahsus)	141.439.657	64.496.736	45,60
8701	Traktörler	560.838.093	64.138.562	11,44
8708	8701 ila 8705 pozisyonlarındaki motorlu taşıtların aksam ve parçaları	3.378.167.799	57.636.215	1,71
8704	Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	925.170.217	46.188.707	4,99
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	542.204.627	10.651.344	1,96
8507	Elektrik akümülatörleri	256.444.362	3.034.776	1,18
7007	Emniyet Camları	103.837.745	1.962.714	1,89
8409	8407 veya 8408 pozisyonundaki motorların aksam ve parçaları	326.844.829	1.503.175	0,46
8483	Transmisyon milleri	114.504.169	642.490	0,56

2.4 Otomotiv Sektöründe Portekiz'in Dörtlü Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (10 ürün)

Tarife Pozisyonu (4 Basamaklı)	Ürün Adı	İhracat Değeri (€)	Türkiye'ye İhracatı (€)	Türkiye'ye İhracatının Payı (%)
8703	Binek otomobilleri ve diğer motorlu taşıtlar	4.138.935.181	180.863.778	4,37
8702	Motorlu Taşıtlar (10'dan fazla kişi taşımaya mahsus)	3.239.816 305	55.908.107	1,73
8701	Traktörler	1.513.457.901	22.488.915	1,49
8708	8701 ila 8705 pozisyonlarındaki motorlu taşıtların aksam ve parçaları	124.618.515	4.651.785	3,73
8704	Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	429.906.130	3.801.014	0,88
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	153.983.054	3.787.000	2,46
8507	Elektrik akümülatörleri	34.134.543	2.154.774	6,31
7007	Emniyet Camları	9.910.810	802.370	8,10
8409	8407 veya 8408 pozisyonundaki motorların aksam ve parçaları	1.026.099.613	404.557	0,04
8483	Transmisyon milleri	27.982.996	301.882	1,08

3. Sektörde Ülkemizden İhracat (Değer ve Miktar)

3.1 Sektörde Ülkemizin Portekiz'e İhracatı (Değer-Avro)

	Gümrük Tarife Kodu (4 Basamaklı)	Ürün Adı	Önceki Yıl -4 2020	Önceki Yıl -3 2021	Önceki Yıl -2 2022	Önceki Yıl -1 2023	Önceki Yıl (2024)
1	8703	Binek otomobille ri ve diğer motorlu taşıtlar	46.082.089	44.765.807	64.402.143	79.829.025	105.992.138
2	8702	Motorlu Taşıtlar (10'dan fazla kişi taşımaya mahsus)	15.505.531	28.728.994	120.258.163	62.166.347	64.496.736
3	8701	Traktörler	24.280.059	34.677.302	53.976.046	72.888.819	64.138.562
4	8708	8701 ila 8705 pozisyonla rındaki motorlu taşıtların aksam ve parçaları	27.375.905	35.109.402	58.800.429	57.304.421	57.636.215
5	8704	Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	31.558.676	30.393.834	42.596.974	49.984.104	46.188.707
6	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	5.876.481	9.718.067	12.999.159	10.239.462	10.651.344
7	8507	Elektrik akümülatö rleri	1.238.111	1.736.049	2.599.806	1.478.561	3.034.776
8	7007	Emniyet Camları	1.275.909	1.241.965	1.884.237	1.808.561	1.962.714
9	8409	8407 veya 8408 pozisyonu ndaki motorların aksam ve parçaları	1.032.219	1.520.216	1.583.164	1.983.764	1.503.175
10	8483	Transmis yon milleri	560.825	849.511	1.320.126	599.073	642.490
	TOPLAM		154.785.805	188.741.147	360.420.247	338.282.137	356.246.857

3.2 Sektörde Ülkemizin Portekiz’e İhracatı (Miktar kg)

	Gümrük Tarife Kodu (4 Basamaklı)	Ürün Adı	Önceki Yıl -4	Önceki Yıl-3	Önceki Yıl -2	Önceki Yıl -1	Önceki Yıl
1	8703	Binek otomobilleri ve diğer motorlu taşıtlar	5.002.441	4.620.096	6.095.581	6.750.430	9.074.520
2	8702	Motorlu Taşıtlar (10’den fazla kişi taşımaya mahsus)	970.659	1.786.169	7.765.922	3.704.764	3.685.136
3	8701	Traktörler	2.778.126	4.203.424	5.911.316	7.143.125	6.416.555
4	8708	8701 ila 8705 pozisyonlarındaki motorlu taşıtların aksam ve parçaları	6.394.580	7.817.611	10.796.762	10.217.356	10.475.224
5	8704	Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	3.619.497	3.540.045	4.482.480	4.633.369	4.106.667
6	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	1.946.688	3.012.327	3.513.383	2.642.610	2.963.555
7	8507	Elektrik akümülatörleri	618.318	865.629	1.172.995	594.276	1.260.163
8	7007	Emniyet Camları	1.187.443	800.348	980.654	947.214	1.939.619
9	8409	8407 veya 8408 pozisyonundaki motorların aksam ve parçaları	16.070	27.019	27.325	26.453	21.443
10	8483	Transmisyon milleri	39.087	72.915	57.080	39.479	49.481
	TOPLAM		22.572.909	26.745.583	40.803.498	36.699.076	39.992.363

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Otomobil üreticisi firmalar, büyük çoğunlukla ülkenin kuzeyinde ve orta kesimlerinde yoğunlaşmış durumdadır. Volkswagen'in Palmela şehrinde (Setubal bölgesi) fabrikası bulunmakta, Stellantis'in kuzeydeki Mangualde şehrinde elektrikli araç üretim tesisi bulunmaktadır. Lizbon'a yaklaşık 30 km mesafede bulunan Setubal bölgesi, otomotiv üretiminde istihdam edilen en yüksek işçi sayısına sahip bölgedir.

Bosch'un kuzeydeki Braga şehrinde navigasyon ve sürücü yardımı konularında AR&GE merkezi kurduğu, Continental'in kuzeydeki Oporto şehrinde elektrikli araç ve siber güvenlik alanlarında mühendislik ofisi yatırımı ile ülkenin kuzeyindeki Famalicao şehrinde lastik fabrikası olduğu bilinmektedir.

Otomotiv yedek parça üreticilerinin % 52'si ülkenin kuzeyinde, % 32'sinin kuzey-orta, % 9.8'i ülkenin orta bölgesinde, % 5.6'sı ise güneydeki Alentejo bölgesinde yer almaktadır. Şehir dağılımına bakıldığında ise, otomotiv yedek parça üreticilerinin % 29'u Porto'da, % 12'si Aveiro'da, % 9.8'i Lizbon'da, % 8.7'si Viana do Castelo'da, % 6.7'si ise Braga'da yer almaktadır.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Portekiz'de otomotiv sektöründe, OEM (Original Equipment Manufacturers) olarak tanımlanan Volkswagen, Stellantis, Toyota gibi büyük otomobil üreticileri ile Bosch, Continental gibi uluslararası ve birtakım yerli otomotiv bileşenleri üreticileri faaliyet göstermektedir.

En büyük yabancı yatırımcı ise halihazırda, Volkswagen Autoeuropadır. Fransa'nın Groupe PSA ve ABD-İtalyan Fiat Chrysler Automobiles'in birleşmesinden ortaya çıkan otomobil üreticisi Stellantis de Portekiz pazarındaki önemli yatırımcılardandır. Toyota Motor Europe hafif ticari araç segmentinde faaliyet göstermektedir. Daimler Grup (Mercedes-Benz ve Smart dahil) ve CaetanoBus de pazarda faaliyet göstermektedir.

Otomotiv yan sanayii de gelişen önemli sektörlerden olmuştur. Otomotiv bileşenleri üretimi, Portekiz otomotiv sanayinin katma değerinin büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır. Ülkede üretilen toplam otomotiv parçalarının yaklaşık %85'i ihraç edilmektedir. Başlıca ihraç pazarları İspanya, Almanya, Fransa, ABD ve Birleşik Krallık'tır.

Otomotiv bileşenleri endüstrisi Portekiz otomobil üreticilerine piller, cam, plastik kalıplar, iç parçalar, lastikler, metal işleri, kablolar ve koşum takımları, araba koltukları ve elektronik ürünler sağlamaktadır. Portekiz, özellikle plastik enjeksiyon kalıpları alanında dünyanın önde gelen kalıp üreticileri arasında yer almaktadır.

Portekiz otomotiv sektöründe, enerji dönüşümünü gerçekleştirmek amacıyla stratejik planlar açıklamıştır. 2021-2030 Ulusal Enerji ve İklim Planı, 2030 yılı itibarıyla ulaşım sektörünün %20'sinde yenilenebilir enerjinin kullanımının yaygınlaştırılması elektrikli araç, hidrojen ve biyoyakıt kullanımının artırılması amaçlanmaktadır. Ulusal Hidrojen Planı'na göre, özellikle ulaşım da hidrojen üretimi ve tüketiminin geliştirilmesi, Portekiz'in hidrojen üretiminde dünyada referans bir ülke konumuna getirilmesi hedeflenmektedir.

4.2.1 İlgili Oda/Birlik/DerneK/STKlar ve İletişim Bilgileri

ACAP – Portekiz Otomobil Birliği

Lizbon'daki Adresi:

Av.Torre de Belém, 29

1400-342 Lisbon

Tel: +351 213 035 300*

E-mail: mail@acap.pt

Website: <https://www.acap.pt/pt/home>

Porto'daki Adresi:

Rua de Stª Catarina, 693, 4º

4000-454 Porto

Tel: +351 222 005 606*

E-mail: porto@acap.pt

Website: <https://www.acap.pt/pt/home>

AFIA – Otomotiv Endüstrisi Üreticileri Birliği

Adres:

Edifício de Serviços da AEP

Av.ª Dr. António Macedo, n.º 196

PT 4450-617 – Leça da Palmeira

Tel: +351 226 172 668

E-mail: info@afia.pt

Website: <https://afia.pt/>

MOBINOV-Otomotiv Kümelenmesi

Adres:

Av. D. Afonso Henriques 1825,

4450-017 Matosinhos

Tel. +351 22 016 48 98

Av. Torre de Belém, 29

1400-342 Lisboa

Tel. +351 21 303 53 00

E-posta. geral@mobinov.pt

Website: [MOBINOV - Cluster Automóvel](#)

ANECRA -Ulusal Otomotiv Ticareti ve Onarımı Şirketleri Derneği

Adres:

Av. Almirante Gago Coutinho N° 100, 1749-124 Lisboa

Tel: + 351 21 3929030

E-mail: lisboa@anecra.pt

Website: <https://www.anecra.pt/>

4.2.2 Varsa İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

Otomotiv bileşenleri için kaynaklar:

Jornal das Oficinas: https://jornaldasoficinas.com/pt/revista-top-100-distribuidores-2022-ja-disponivel-online/?utm_source=chatgpt.com

Autozitânia: <https://www.autozitania.pt/>

Auto Delta: <https://www.autodelta.pt/>

Auto Silva Acessórios, S.A.: <https://www.autosilva.pt/>

Simporal: <https://www.simporal.pt/pt/home>

Krautli Portugal: <https://www.krautli.pt/pt/home/?n=10>

Otomobil İçin Kaynaklar:

SIVA – Sociedade de Importação de Veículos Automóveis, S.A.:

<https://www.volkswagen.pt/>

Importtrust: <https://www.importtrust.com/>

Auto IC2 – Importação de Veículos e Peças Auto, Lda: <https://www.valorcar.pt/pt>

Easy Import: <https://www.easyimport.pt/>

AutoImport: <https://autoimport.pt/>

AnfilaCar: <https://anfilacar.com/>

4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

Portekiz’de araç ithalinde aranan belgeler aşağıda yer almaktadır:

- aracın satın alındığını doğrulayan fatura,
- aracın menşe ülkesinden alınan ve araç sahibini gösterir kayıt sertifikası,
- uygunluk sertifikası (Certificate of Conformity-CoC) (yeni ya da ikinci el araçların AB’ye girişinde teknik düzenlemelere uygunluğu gösterir belge),
- araç vergisi ödendiğine dair belge; Portekiz’de araç ithalinde araç vergisi ödenmesi gerekmektedir. Vergi, aracın Portekiz’de kayıt edilebilmesi için zorunludur. Vergi oranı aracın karbon emisyonuna ve motor büyüklüğüne göre değişmektedir. Ayrıntılı

bilgiye <https://www2.gov.pt/en/servicos/tratar-do-imposto-de-um-veiculo-comprado-no-estrangeiro> adresinden ulaşılabilir.

- Gümrük beyannamesi
- Teknik kontrol sertifikası; aracın trafiğe çıkabilmesi için alınması zorunludur.
- Kimlik belgesi/şirketler için vergi numarası

Portekiz’de otomotiv bileşenleri ithalinde aranan belgeler aşağıda yer almaktadır:

- Satış faturası; alınan otomotiv bileşeni tanımını ve fiyat bilgisini de içeren fatura
- Gümrük Beyannamesi
- Uygunluk sertifikası (certificate of conformity); AB standartlarına uygunluğu gösterir belge. AB üyesi ülkelerin uygunluk değerlendirme kuruluşları listesi AB Komisyonu web sitesinde yer almaktadır (NANDO- <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/>).
- KDV ödeme belgesi; KDV oranı % 23’tür.
- Vergi numarası

4.4 Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu var mıdır? Varsa yetkilendirilmiş gözetim şirketleri hangileridir?

Portekiz’de ithal araç ve otomotiv bileşenleri ithalatında güvenlik şartlarına uygunluğunun denetimi için sevk öncesi inceleme uygulaması bulunmamakta olup, ithal edilen ürünlere ilişkin denetim gerek ithalat aşamasında gerekse yurt içi piyasada (temel olarak) yapılmaktadır.

Portekiz’e ithal edilen ürünlerin ithalat denetimi Maliye Bakanlığı bünyesinde yer alan Portekiz Vergi ve Gümrük İdaresi (AT) tarafından yapılmaktadır. Portekiz’in üçüncü ülkelerden ithalatındaki gereklilikler

Portekiz Vergi ve Gümrük İdaresi (AT)’nin aşağıda belirtilen portalı aracılığıyla da sorgulanabilir:

<https://pauta.portaldasfinancas.gov.pt/pt/direitosaduaneiros/Pages/default.aspx>

Avrupa Komisyonunun aşağıda belirtilen internet adresinden de ilgili ürünlerin ithalat koşulları hakkında bilgi edinilebilir:

https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/barriers/details?barrier_id=11101&sps=false

İlaveten, ithal edilen tüm araçlar kayıt edilmeden ve trafiğe çıkmadan önce zorunlu teknik kontrol sürecinden geçmektedir. Söz konusu kontrol, aracın gerekli güvenlik ve çevre standartlarını karşıladığından emin olmak amacıyla yetkili merkezler aracılığıyla yapılabilmektedir.

4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar (milli katılım olup olmadığı) ve Tarihleri

Expomecânica: Portekiz’in otomotiv sektöründeki en önemli fuarı olan Expomecânica, 29-31 Mayıs 2026 tarihlerinde Porto’da Exponor fuar alanında düzenlenecektir. Fuar milli katılım kapsamındadır. Expomecânica, otomotiv ekipmanları, bileşenleri, aksesuarları, otomotiv bakım ve onarım sistemleri alanlarında profesyonelleri ve ziyaretçileri bir araya getirmektedir.

AutoClássico: 3-5 Ekim 2025 tarihlerinde Porto’da düzenlenecektir. Klasik otomobil, motosiklet ve yedek parça fuarıdır.

<https://www.exponor.pt/agenda/autoclassico-2024/>

Salão Motorclássico: Klasik araç ve motosiklet fuarı. Lizbon’da her yıl düzenlenmektedir.

<https://www.motorclassico.com/>

Salão da Mobilidade: Portekiz’in Braga şehrinde düzenlenen otomobil, motosiklet ve elektrikli araç fuarı. 2025 yılında düzenlenecektir.

<https://www.forumbraga.com/Feiras/Salao-Auto>

MotorFeira: Yeni, ikinci el ve klasik araçlar, motosikletler, aksesuarları ve parçalarına yönelik fuardır. 2025 yılında Santa Maria da Feira’da düzenlenecektir.

<https://www.motorfeira.pt/>

4.6 Sektör firmalarına hitap eden ve gerçekleştirilmesi planlanan ticaret heyetleri

2025 yılı 2. yarısında Uludağ İhracatçıları Birliği’nce Portekiz Otomotiv Sektörel Ticaret Heyeti düzenlenmesi planlanmaktadır. Söz konusu ticaret heyetinin organizasyonu ve planlaması için Müşavirliğimizce katkı sağlanmaktadır.

4.7 Varsa Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

<http://www.saphety.com>

<https://www.acingov.pt/acingovprod/2/index.php/>

<https://www.anogov.com/>

<https://www.compraspublicas.espap.gov.pt/Paginas/inicio.aspx>

https://www.espap.gov.pt/FrontEnd/Paginas/Areas/SP_CP/SNCP/Concursos_tpl_1.aspx

www.vortal.biz/vortalgov/

<https://portugal2030.pt/plano-anual-de-avisos/>

<http://www2.compraspt.com/>

<https://www.base.gov.pt/base4>

<https://servicos.infraestruturasdeportugal.pt/pt-pt/parceiros/fornecedores/concursos-decorrer-ips>

<https://ted.europa.eu/en/browse-by-place-of-performance>

4.8 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

AB, ikili ticaret anlaşmaları bağlamında aktif bir ticaret politikası izlemektedir. AB tarafından yeni nesil serbest ticaret anlaşmaları (STA) ile mal ticaretinin yanı sıra, hizmetler, kamu alımları, fikri mülkiyet hakları, sürdürülebilir kalkınma gibi ticaret ile ilgili alanları da içeren kapsamlı STA’lar müzakere edilmekte ve akdedilmektedir. AB’nin STA’ları hakkında detaylı bilgiye aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/>)

4.9 Varsa Tercihli Tarifeden Yararlanmak İçin Gereken Belgeler

1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın kabulü ve 31 Aralık 1995 tarihinde Gümrük Birliği'nin yürürlüğe konulmasıyla, Türkiye ile AB arasında sanayi ürünleri ticaretinde gümrük vergileri sıfırlanmış ve Türkiye üçüncü ülkelere karşı Ortak Gümrük Tarifesi uygulamaya başlamıştır. Gümrük Birliği sınırlarında üretilen ve elde edilen mallar ya da Gümrük Birliği'nde serbest dolaşıma sunulan mallar bu gümrük statüsünün kanıtı olan A.TR Belgesi eşliğinde Gümrük Birliği topraklarında herhangi bir yerde serbestçe dolaşma hakkına sahiptir.

Gümrük Birliği, Avrupa Kömür ve Çelik Anlaşması'nın kapsadığı kömür ve çelik ürünlerini kapsamamaktadır. Bu ürünler tavizli bir rejimden yararlanabildikleri zaman bir menşe ispat belgesi ibraz edilmesi gerekmektedir (Movement Certificate-Dolaşım Belgesi-EUR.1 ve fatura beyanı).

4.10 Sektörde Standartlar

ISO kalite normları 9000 serisi ve HACCP kaliteyi garantileyen ve rekabet faktörünü ön plana çıkaran bir uygulamadır. Çevre üzerine ISO 14000 serisi ve OHSAS 18001 teknik özelliklerine göre iş kazalarını önleme sertifikası da her geçen gün daha önem kazanmışlardır. GLOBALGAP (eski adıyla EUREPGAP) sertifikasının alınması zorunlu olmamakla birlikte ürün satın almada tercih nedenidir.

Portekiz Kalite Enstitüsü (IPQ- Instituto Português de Qualidade) AB standartlarına tam uyum için standartların ülkede koordinesinden sorumlu otoritedir. Standartların güncel halleri Portekiz Kalite Enstitüsü'nün web sayfasından (<http://www.ipq.pt/>) elde edilebilir.

Tüm araçların ve bileşenlerinin Portekiz pazarına girebilmesi için uygunluk sertifikasına sahip olması gerekmektedir. Uygunluk sertifikası, araç ve bileşenlerinin AB'nin güvenlik ve çevre standartlarıyla uyumlu olduğunu gösteren belgedir.

Araç lisansı düzenlenmesinden, kontrolünden ve uygunluğundan sorumlu kurum Portekiz Mobilite ve Ulaştırma Kuruluşu'dur. (Instituto da Mobilidade dos Transportes-IMT) Bu çerçevede, uygunluk sertifikası IMT'nin aracın uygunluğunu denetlerken dikkate aldığı en temel belgedir. Söz konusu belgede, araçla ilgili bilgiler (motor büyüklüğü ve tipi, yakıt tipi vs.), AB düzenlemelerine uygunluk durumu ve üretici detayları yer almaktadır. İthalat sürecine başlanmadan alınması gereken uygunluk sertifikası, güvenlik ve emisyon kurallarına uygunluğu kanıtlayan ilave bir sürecin yürütülmesini önlemekte, maliyeti düşürmekte, özetle uygunluk denetimi prosedürlerini kolaylaştırmaktadır. Anılan sertifikaya sahip olan araçların IMT tarafından onaylanma süreci daha kısa sürmektedir.

Uygunluk sertifikası, üreticiden, yetkili satıcıdan ya da bu alanda faaliyet gösteren şirketlerden alınabilmektedir. Bu süreçte, yetkili satıcılar üretici ile irtibat kurulmasında ve sürecin yürütülmesinde destek olmaktadır.

Uygunluk sertifikasına sahip olmayan araç ve bileşenleri için Portekiz'in ulusal homologasyon sürecinden geçmesi gerekmektedir. Homologasyon süreci, AB teknik ve

güvenlik standartlarına uygunluğun denetlenmesi amacıyla IMT tarafından yürütülmektedir. Ulusal homologasyon süreci daha uzun ve daha maliyetlidir.

AB üye ülkelerde motorlu araçların çevre standartlarını iyileştirmek amacıyla 24 Nisan 2024 tarihinde 2024/1257 sayılı Tüzüğü kabul etmiştir. Motorlu Araçların Emisyon ve Akü Sürdürülebilirliği Tüzüğüne, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401257 adresinden erişmek mümkündür. Söz konusu Tüzükte, motorlu araçlardan kaynaklanan emisyonların en aza indirilmesi, hava, su ve toprak kalitesinin artırılması ve sıfır kirlilik hedefi çerçevesinde, motorlu taşıtların ve bu taşıtlar için tasarlanan sistemlerin, bileşenlerin emisyonları ve akü dayanıklılıklarına kurallar getirilmektedir. Tüzükte, motorlu araç emisyonları için çok başlı bir sistem yaratan eski düzenlemelerin yerine tek bir sistem getirilmekte, araçlarda ileri teknolojilerin kullanılması teşvik edilmekte, gelişmiş piyasa gözetimi mekanizmaları, daha sıkı emisyon ve akü dayanıklılığı standartları getirilmekte, düzenlemeye uyulmaması durumunda ceza uygulaması da öngörülmektedir.

AB'nin standartlara ilişkin başka bir düzenlemesi ise Binek Araçlarda ve Hafif Ticari Araçlarda Karbon Emisyonu Performansı Standartlarına İlişkin 2019/631 sayılı AB Tüzüğü'dür. Tüzüğe [Regulation - 2019/631 - EN - EUR-Lex](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_20190631) adresinden erişmek mümkündür. Tüzük genel olarak, konvansiyonel yanmalı motorlu araçların azaltılmasını, sıfır ve düşük emisyonlu araçların 2030 yılı itibariyle AB'deki pazar payını arttırmasını hedeflemektedir. Yeni araçlarda kullanılacak sürdürülebilir bileşenlerin enerji tüketiminin ve karbon emisyonunun azaltılması büyük rol oynamakta, bu bileşenlerin kullanımının artması sıfır ve düşük emisyonlu mobiliteye doğru dönüşümü desteklemektedir. Bu çerçevede, AB 2023 yılında 2019/631 sayılı Tüzükte, değişiklik yaparak, 2035 itibariyle içten yanmalı motorların kullanımını (sera gazı emisyonuna neden olduğu için) yasaklamıştır. Bu yasağın, sektörden gelen yoğun eleştiriler sonucu yeniden gözden geçirilmesi öngörülmektedir.

4.11 Sektörde Etiketleme

Otomobillerde etiketleme, AB'nin 1999/94 sayılı Direktifi ([Directive 1999/94 - Availability of consumer information on fuel economy and CO2 emissions in respect of the marketing of new passenger cars - EU monitor](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_1999094)) ile düzenlenmektedir. Direktif kapsamında, otomobillerde yakıt tüketimine ve karbon emisyonuna ilişkin bilgi içeren etiket bulunması gerekmektedir. Direktif ile tüketicilerin düşük yakıt tüketimli araçları seçmeleri, böylece AB kapsamında araçların yakıt tüketiminin azaltılması amaçlanmaktadır. AB'nin otomotiv etiketleme düzenlemeleri gözden geçirilmekte olup, pazardaki yeni gelişmelere göre güncellenmesi için çalışmalar yürütülmektedir.

Araç parçaları ve bileşenlerinde de AB güvenlik standartlarına ilişkin bilgilerin yer aldığı etiketleme bulunmak zorundadır. Bu konudaki düzenlemelerden biri, motorlu taşıtlar, bu taşıtlara yönelik sistemlerin ve bileşenlerinin genel güvenliğine ilişkin şartları düzenleyen 2019/2144 sayılı AB Yönetmeliği'dir. [CL2019R2144EN0030010.0001.3bi_cp_1..1](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_20192144) adresinden erişilebilen düzenlemedeki son değişiklik 7 Temmuz 2024 tarihinde yapılmıştır. Bu düzenlemede, lastiklere, lastik basınç takip sistemine, fren sistemlerine ilişkin teknik düzenlemeler yer almaktadır. Diğer taraftan, AB düzenlemeleri Komisyon tarafından revize edilmektedir. Bu çerçevede, düzenlemelerin güncel hallerinin [EU law - EUR-Lex](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401257) adresinden takip edilmesinde fayda görülmektedir.

CE işareti de ihracatçılarımızın ürünlerini AB pazarına arz edebilmeleri için sağlamaları gereken önemli kriterlerden biridir. CE işareti, ürünün ilgili teknik düzenlemesine uygun olduğunu ve ürünlerin amacına uygun kullanılması halinde insan can ve mal güvenliği, bitki ve hayvan varlığı ile çevreye zarar vermeyeceğini gösteren bir işarettir.

CE işareti, AB pazarına girecek tüm ürünler için gerekli olmayıp, AB'nin Yeni Yaklaşım Direktifleri içerisinde yer alan ürünlerde kullanılmaktadır. Diğer taraftan, her Yeni Yaklaşım Direktifi de ürüne CE işareti konulmasını gerektirmez. AB direktiflerinin bazıları ürüne CE işareti konulmasını öngörmemekte olup, bunlarda başka türlü işaretlemeler söz konusu olabilmektedir. Bu kapsamda, imalatçılarımız, ürünlerinin hangi direktif/direktifler kapsamına girdiğini tespit ederek, söz konusu direktifleri incelemeli, gerekiyorsa üretim bandında değişikliğe gitmeli ve buna göre belgelendirme faaliyetlerini gerçekleştirmelidir.

Ürünlerin, CE işaretli olarak piyasaya sunulmasından imalatçı ve yetkili temsilci sorumludur. Ancak; eğer imalatçı ya da imalatçının yetkili temsilcisi Avrupa Birliğinde yerleşik değilse, ithalatçı ürünün "CE" işareti taşıdığını teyit etmekten sorumludur. CE işareti ile ilgili detaylı bilgiye [CE marking – obtaining the certificate, EU requirements - Your Europe](#) adresinden ulaşmak mümkündür.

Ürünlerin piyasaya arz edilmesine ilişkin akreditasyon ve piyasa gözetimi ve denetimi işlemleri AB'nin 765/2008/EC sayılı Tüzüğü ile 2019/1020/EU sayılı Tüzüğü'ne göre yürütülmektedir. Anılan mevzuat, AB gümrüklerinde kontrolleri, CE İşareti ve akreditasyonunun yanı sıra üye devletlerde piyasa gözetimi ve denetimine yönelik hükümler ihtiva etmekte olup üye ülkeler tarafından işbirliği içinde uygulanmaktadır.

4.12 Sektörde Ambalajlama

AB'nin bu konudaki düzenlemesi, 2019/1020 sayılı ve 94/62/EC sayılı Tüzüklerin yerine geçen 2025/40 sayılı Ambalaj ve Ambalaj Atığı Tüzüğüdür. Söz konusu Tüzüğe, [L 202500040EN.000101.fmx.xml](#) adresinden erişmek mümkündür. 12 Şubat 2025 tarihinde yürürlüğe giren Tüzük, 2026 yılı Ağustos ayına kadar geçiş dönemi öngörmektedir. Düzenleme ile ambalaj ve ambalaj atığı miktarını azaltılması, birincil hammadde kullanımının düşürülmesi, döngüsel ve sürdürülebilir ekonomiye geçişi güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Düzenleme kapsamında, AB pazarındaki tüm ambalajlamanın 2030 itibarıyla geri dönüştürülebilir olması, ambalajlamada geri dönüştürülmüş plastik kullanımının arttırılması, tek kullanımlık ambalaj yerine yeniden kullanılabilir ambalajın özendirilmesi, ambalaj üzerindeki tüketici bilgilendirmelerinin arttırılması öngörülmektedir. Otomotiv sektöründeki ambalajlamanın da söz konusu yeni AB Tüzüğü kuralları ile uygunluk göstermesi gerekmektedir.

AB'nin Döngüsel Ekonomi Eylem Planı (CEAP) da paketlemelerde geri dönüştürülebilir ya da yeniden kullanılabilir malzeme kullanılmasını, ambalaj atığının azaltılması hedeflemekte, plastik paketlemede geri dönüştürülebilir içerik kullanımına ilişkin şartlar getirmektedir.

4.13 Lojistik (nakliye süresi, en fazla tercih edilen taşıma modları, güzergahlar v.b.)

Otomotiv bileşenleri için sevkiyat süresi ülke içinde 1-3 gün (yerli ürünlerde), uluslararası sevkiyatlarda menşe ülkesine göre değişmektedir. AB ülkeleri için bu süre 3- 7 gün, AB dışı

lkeler için sevkiyatlar 7- 14 gün sürebilmektedir. Araçlar için sevkiyat süresi Avrupa ülkelerinden 5-10 gün, Avrupa dışı ülkelerden yapılan sevkiyatlar 1-20 gün arası sürebilmektedir.

Portekiz'in gelişmiş bir ulaşım ağı bulunmaktadır. Ülkenin Lizbon, Porto ve Coimbra gibi büyük şehirlerini birbirine bağlayan gelişmiş karayolları mevcuttur. Deniz taşımacılığında, Lizbon Limanı, Porto Limanı ve Setubal Limanı en çok kullanılan limanlardır. Havayolu taşımacılığı için Lizbon, Porto ve Faro Havalimanları en önemli merkezlerdir. Karayolu ve deniz taşımacılığı en çok kullanılan taşıma modlarıdır. Havayolu taşımacılığı daha çok acil sevkiyatlar için tercih edilmektedir. Demiryolu taşımacılığı en az kullanılan taşıma modudur.

4.14 Dağıtım Kanalları,

Doğrudan dağıtım (B2B), dolaylı dağıtım (B2C), son tüketiciye dağıtım yapan distribütörler (B2C), otomotiv bileşenleri için başlıca dağıtım kanallarını oluşturmaktadır.

Doğrudan dağıtım: Birçok otomotiv parça üreticisi toptancı distribütörlere ürünlerini doğrudan satmaktadır. Orijinal ekipman üreticilerinin (OEM) tedarikçileri büyük oranda yetkili distribtrlerdir. Yetkili distribütörler, üreticilerle doğrudan anlaşma yapmaktadırlar. Bu rnler, otomotiv bayilerinde ya da tamir merkezlerinde satılmaktadır.

Dolaylı dağıtım: Perakende satış yapan otomotiv parça dükkanları bağımsız olarak ya da Norauto, Auto Sapo gibi daha geniş zincirlerin parçası olarak çalışmaktadır. Çevrimiçi perakendeciler ve e-ticaret platformları da otomotiv bileşeni dağıtımında giderek artan oranda etkisini arttırmaktadır.

İthal edilen otomotiv bileşenleri için ithalatçılar ya da bayiler, üretici ve son tüketici arasında aracı rolünü üstlenmektedir.

Motorlu araç dağıtım kanalları da otomotiv bileşeni dağıtım kanallarına benzerlik göstermektedir.

Doğrudan Dağıtım (OEM): Volkswagen, Toyota gibi OEM'ler yeni araçlarını yetkili araç bayileri aracılığıyla satışa sunmaktadır. Portekiz'de üretim yapmayan bazı uluslararası markalar da yerel ithalatçılar aracılığıyla ürünlerini yerel bayilere ulaştırmaktadır.

Dolaylı dağıtım (B2C): Motorlu araçların dolaylı dağıtımı araç bayileri ve showroomlar aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Yeni araçlar için evrimii platformlar pek kullanılmazken, ikinci el araçlar için sıklıkla kullanılmaktadır.

4.15 E-Ticaret (Sınır tesi E-Ticaret/E-İhracat)

4.15.1 Ülkedeki Pazaryerleri

Otomobil satışları için başlıca pazaryerleri:

Standvirtual – otomobil satın alma ve satışı için en büyük platformdur. Hem yeni hem de ikinci el araçlar kapsam içindedir. <https://www.standvirtual.com/>

OLX Portugal –

<https://www.olx.pt/>

CustoJusto –<https://www.custojusto.pt/>

Auto SAPO –<https://auto.sapo.pt/>

Auto.PT – İkinci el araba, motosiklet ve tekne satışı platformu <https://www.auto.pt/>

SPOTICAR – ikinci el araç satışı platformu, <https://www.spoticar.pt/>

Carplus – İkinci el otomobil satmayı ve satın almayı kolaylaştıran online bayilik

<https://www.carplus.pt/>

Otomotiv Bileşenleri için başlıca pazar yerleri:

AUTODOC –<https://www.auto-doc.pt/>

Autopecasonline24.pt –

<https://www.autopecasonline24.pt/>

Mister-Auto –

<https://www.mister-auto.pt/>

Pecasauto24.pt –<https://www.pecasauto24.pt/>

Norauto –<https://www.norauto.pt/>

AutoDaz –<https://www.autodaz.pt/>

4.15.2 Özel Günler, Bayramlar v.b.

9 Eylül Dünya Elektrikli Araç Günü (çevresel sürdürülebilirliğe dikkat çekme ve elektrikli araç teknolojisi hakkında farkındalığı artırma amacıyla kutlanır) , 26 Ekim Motorpor Tüketici Günü (tüketicilere ücretsiz araç kontrolü, bakım hizmeti sunulur) Otomotiv Sektöründe Kara Cuma (indirimli yeni ve ikinci el araç ve aksesuar satışı kampanyaları yapılır.)

4.15.3 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları

Facebook, Instagram, Youtube popüler sosyal medya platformlarıdır. Geleneksel platformlara ilave olarak, Portekiz’de kullanılmış otomotiv parçaları alımı ve satışında uzmanlaşmış online platformlar bulunmaktadır. TelePeças, iMotor ve Autodoc bu platformlardandır.

4.15.4 E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri

Portekiz’de e-ticarete ilişkin kurallar, 2004/7 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenmektedir. Hala yürürlükte olan düzenlemede, 2023 yılında değişikliğe gidilmiştir. (26/2023 sayılı Yasa) Söz konusu düzenleme, 2000/31 sayılı AB Direktifi’ne dayanmaktadır.

https://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=1399&tabela=leis

<https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2000/31/oj/eng>

4.15.5 E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler

Online platformlarda faaliyet gösteren işletmelerin ticari kayıt bilgileri ve vergi kimlik numarası gibi bilgileri sağlaması gerekmektedir.

<https://www.comerciodigital.pt/pt/como-fazer/legislacao-para-lojas-online/>

İlaveten, 16 Şubat 2024 tarihli 20-b/2024 tarihli Kanun Hükmünde Kararname, Portekiz’de dijital hizmetlerle ilgili yetkili otoriteleri belirlemekte ve düzenlemeler getirmektedir. Portekiz’de e-ticarete faaliyet gösteren işletmelerin mevzuatla ilgili bilgi sahibi olmasında fayda görülmektedir.

<https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/decreto-lei/20-b-2024-852994087>

<https://www.erc.pt/pt/legislacao/comunicacoes-electronicas-e-comercio-electronico/>

4.15.6 E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri (Hızlı kargo ve sipariş karşılama hizmetleri (fulfillment) sunan firmalar v.b.)

Portekiz’de e-ticaret işletmeleri için hızlı teslimat, sipariş karşılama gibi hizmetler sunan birçok lojistik firması bulunmaktadır. Bu firmalara ilişkin bilgi aşağıda yer almaktadır:

1. Smartlo

<https://smartlo.pt/>

2. Delivery Express

<https://www.deliveryexpress.pt/>

3. DHL eCommerce

<https://www.dhl.com/pt-en/ecommerce/home/ecommerce-shipments.html>

4. ShipBob

<https://www.shipbob.com/shipbob-locations/europe/portugal/>

5. GLS Portugal

<https://www.gls-portugal.pt/pt/>

6. Sendiroo

<https://www.sendiroo.pt/empresas-de-transporte?utm>

7. CTT

<https://www.ctt.pt/empresas/e-commerce-e-logistica/>

8. DPD

<https://www.dpd.com/pt/pt/>

9. ICP Logística

<https://icplogistica.pt/logistica-sector-ecommerce/>

10. Moldstock

<https://www.moldtrans.com/pt-pt/servicos-logisticos/>

4.16 Tanıtım ve Pazarlama

Portekiz’de otomotiv markaları ve otomotiv parçaları firmaları için pazarlama, dijitalleşme stratejileri ve müşteri ilişkileri alanlarında faaliyet gösteren ajanslara ilişkin bilgi aşağıda yer almaktadır:

Fullsix Portugal: <https://fullsix.pt/>: reklam, içerik pazarlama ve sosyal medya kampanyası hizmeti sunmaktadır.

Ogilvy Portugal: <https://barogilvy.pt/>: otomotiv müşterileri ile çalışmakta, otomotiv ürünleri pazarlama faaliyetlerinde uzmanlığı bulunmaktadır.

Havas Worldwide Portugal: <https://pt.havas.com/pt-pt/> :otomotiv sektörüne özel dijital pazarlama teknikleri sunmaktadır.

Unilabs Marketing: <https://www.unilabs.pt/pt>

4.17 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler

Portekiz’de 2024 yılında alternatif enerjili araç satışları %55.2 oranındadır. Binek otomobil satışlarının % 16.5’i tamamen elektrikli, % 15.7’si prizden şarjlı motora sahip olmayan (non-plug-in hybrid) araçlar , %12.2’si prizden şarjlı motora sahip (plug-in hybrid) araçlardan oluşmaktadır.

Otonom araçlar hakkında yapılan bir çalışmaya göre, Portekizli tüketicilerin %35’i gelecekte sürücülerin yerini yapay zekanın alacağına inanmaktadır. Ancak, tüketicilerin % 26’sı otonom araçlar hakkında olumsuz görüşe sahiptir.

Portekiz’de şehirlere şarj sistemleri kurulması yoluyla elektrikli mobilitenin geliştirilmesine önem verilmektedir. Portekiz enerji şirketleri, özellikle Lizbon ve Porto’da elektrikli araç şarj noktalarına erişimi arttırmayı hedeflemektedirler. Portekizli tüketicilerin %32’si araç seçimlerinde sürdürülebilirliği öncelik haline getirmişlerdir.

2025 yılı Ocak ve Şubat aylarında, satılan yeni araçların % 28’i benzinli, % 22’si hibrit, % 21’i elektrikli, % 10’u plug-in hibrit ve benzinlidir. Söz konusu veriler de, Portekiz otomotiv sektöründe daha sürdürülebilir ve ileri teknoloji araçlara talebin artmakta olduğunu göstermektedir.

4.18 Sektörde Vergiler (gümrük vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, ilave gümrük vergisi, anti damping vergisi v.b.)

1986 yılında Avrupa Birliği’ne (AB) tam üye olmasının ardından Portekiz Avrupa Birliği’nin diğer tüm ortak politikalarıyla beraber ortak ticaret politikasını üstlenmiş ve AB’nin ortak gümrük tarifesi uygulamaya koymuştur. Buna bağlı olarak Avrupa Birliği’ne üye ülkelerden yapılan ithalat gümrük vergisinden muaftır. AB üyesi olmayan ülkelerden ithal edilen ürünler için Avrupa Birliği’nin ortak gümrük tarifeleri uygulanmaktadır.

Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği kapsamındaki ürünler için gümrük vergisi veya herhangi bir miktar kısıtlaması bulunmamaktadır. Gümrük Birliği 31 Aralık 1995 tarihinden beri yürürlükte olup, temeli 1963’te imzalanan Ankara Anlaşması ve 1970’de imzalanan Ek Protokol’e dayanmaktadır.

Gümrük Birliği, sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerini (sanayi payı itibariyle) kapsamaktadır. Gümrük Birliği sınırlarında üretilen ve elde edilen mallar ya da Gümrük Birliği’nde serbest dolaşıma sunulan mallar bu gümrük statüsünün kanıtı olan A.TR Belgesi

eşliğinde Gümrük Birliği topraklarında herhangi bir yerde serbestçe dolaşma hakkına sahiptir.

Yasal dayanak, AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin Gümrük Birliği'nin son aşamasının uygulanmasına ilişkin 1/95 sayılı ve 22 Aralık 1995 tarihli kararıdır.

Gümrük Birliği, Avrupa Kömür ve Çelik Anlaşması'nın kapsadığı kömür ve çelik ürünlerini kapsamamaktadır. Türkiye ile Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu arasında Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu kuran Antlaşmanın kapsamına giren ürünlerle ilgili Anlaşma çerçevesinde kurulan Ortak Komitenin Anlaşmanın 1 no'lu Protokolünü tadil eden 24 Şubat 2009 tarihli 1/2009 sayılı Kararı:

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2009.143.01.0001.01.ENG

Ürünlere uygulanan gümrük vergileri ve varsa, ürünler üzerinde bulunan ticari savunma araçlarına TARIC CONSULTATION veri tabanı üzerinden erişilebilmektedir.

TARIC veri tabanı ürün bazında faaliyet göstermektedir. TARIC görüntüleme sayfasında ürün kodu (good code) kısmına bilgi edinilmek istenen ürünün GTIP kodu, Geliş/Varış Ülkesi (Origin/Destination) kısmına ise ürünün ihraç veya ithal edilmek istendiği ülke yazılmak suretiyle söz konusu ürüne dair mevcut tüm uygulama ve tüzüklere ulaşılabilir. Ürünün GTIP kodunu bilinmiyorsa gelişmiş arama (advanced search) sekmesinden metin bazında da arama yapılabilmektedir.

TARIC veri tabanına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en

AB üyesi ülkelerin gümrük vergilerine, yürürlükteki diğer vergilere, ürüne ilişkin teknik gerekliliklere Access2 Market veri tabanından erişilebilmektedir.

Access2Market veri tabanına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilir:

<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/home>

Portekiz'de KDV oranı % 23'tür. KDV, Portekiz'de satılan tüm yeni ve ikinci el araçlarla otomotiv parçalarına uygulanmaktadır. Özel Tüketim Vergisi (ÖTV), Portekiz'de kayıtlı motorlu araçlardan yıllık olarak tahsil edilmektedir. (aracın yaşı, karbon emisyonu ve motor kapasitesine göre)

Çevre dostu araçlar (elektrikli ve hibrit) için ÖTV oranları değişebilmekte, daha düşük oranlar uygulanabilmektedir. Çevre dostu araçlar için düzenlemeye (3 Mayıs 2023 tarihli 5126/2023 sayılı) <https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/despacho/5126-2023-212536244> adresinden erişilebilmektedir. İlaveten, çevre dostu araç satın alan ve bu araçların satışını yapanlar için vergi teşvikleri sunulabilmektedir.

Teşviklerle ilgili bilgi alınabilecek adresler aşağıda yer almaktadır:

<https://www.acp.pt/eletricos/incentivos-e-beneficios/incentivos-para-particulares>

<https://www.acp.pt/eletricos/incentivos-e-beneficios/incentivos-para-empresas>

AB tarafından üçüncü ülkelere karşı yürütülen ve tamamlanan damping, sübvansiyon ve korunma önlemleri soruşturmalarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir. (<https://trade.ec.europa.eu/tdi/index.cfm>)

4.19 Varsa Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller

AB'nin teknik düzenlemeleri hakkında bilgi sahibi olmak büyük önem taşımaktadır. Hava yastığı, fren sistemleri gibi güvenlikle ilgili bazı otomotiv parçaları için detaylı etiketleme kuralları getirilebilmektedir. İlaveten, Portekiz'de satılan tüm otomotiv ve bileşenleri için ürün etiketlerinin, güvenlik talimatlarının, garanti belgelerinin Portekizce olması zorunluluğu bulunmaktadır.

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar (Örnek: artan talep, e-ticaretin yaygınlaşması, ülkemizle yapılan Serbest Ticaret Anlaşması v.b.)

AB'nin elektrikli ulaşım geçiş çabalarını hızlandırmasının yanı sıra, Portekiz tüketicisi de çevresel duyarlılığı yüksek bir tüketici profiline sahiptir. Diğer bir deyişle, sektörün karbon ayak izi düşük otomotiv ürünlerini üreten bir sektöre dönüşmesinde bu yönde tüketicilerden gelen talep de etkili bir faktördür.

Portekiz'de şarj altyapısının güçlendirilmesine ve teşvikler yoluyla çevreyi kirletmeyen araç talebinin arttırılmasına önem verilmektedir. Bu çerçevede, Portekiz pazarında pil ile ilgili elektronik ve yazılım ürünlerine olan talebin önümüzdeki dönemde artması öngörülmektedir. Portekiz'de pil teknolojilerine ve alternatif yakıta yönelme, otomotiv sektörünün karbon emisyonunun azaltılması için bir araç teşkil edecektir. Bu süreçte, hem araç üreticileri hem elektrikli araç şarj istasyon operatörleri önemli rol oynayacaktır.

Ulusal Enerji ve İklim Planı ile Ulusal Hidrojen Planı çerçevesinde, 2030 itibariyle karbon nötr hedeflerine ulaşılmasına katkı sağlayacak stratejik yatırımlara hız verilmesi öngörülmektedir.

“The Roadmap for Carbon Neutrality 2050” başlıklı Portekiz stratejik planı ile içten yanmalı araçların elimine edilmesi, elektrikli araçların yerine hidrojenle ya da alternatif yakıtlarla güçlendirilmiş araçların sürdürülebilir mobilite unsuru olarak tercih edilmesi hedeflenmektedir. Bu plan kapsamında, 2050 yılına kadar ulaşımında enerji dönüşümüne 400 milyar avrodan fazla yatırım yapılması planlanmaktadır.

Otomotiv sektöründeki enerji dönüşümü kapsamında, elektrikli araç parçalarının pazar payında artış görülmesi beklenmektedir. İlaveten, gelişmiş sürücü yardımı ve araç içi eğlence sistemleri ile elektronik ve yazılım segmentleri pazarında da büyüme beklenmektedir.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler (Örnek: yoğun rekabet ortamı, korumacı politikalar, tüketici tercihlerinde farklılıklar, ekonomik dalgalanmalar, siyasi istikrarsızlık v.b.)

Otomotiv endüstrimizin AB'nin iklim ve çevre hedeflerine ulaşmak için getirdiği yeni düzenlemelere ve dijital teknolojilere uyumun sağlanması ihracatçılarımız açısından zorluk yaratabilecektir.

Otomotiv sektörü AB Yeşil Mutabakatı ve diğer AB Direktifleri çerçevesinde yapısal dönüşüm geçirecek en önemli sektörlerden biridir. Yeşil Mutabakat Eylem Planı'nda, 2050 yılı itibariyle ulaşım sektöründe emisyonların % 90 azaltılması hedeflenmektedir. 2019/631 sayılı AB Düzenlemesi'nde ise 2025-2030 yılları arasında binek otomobil ve hafif ticari araçlardaki karbon emisyonunun 2021 yılı seviyelerinden % 15 daha düşük olacağı belirtilmektedir.

Yeşil dönüşüm hedefleri ve Sanayi 4.0 üretim süreçlerinde ve tüm tedarik zincirinde köklü değişimler meydana getirmektedir. Bu çerçevede, içten yanmalı motorlu araçlara ait parçaların (mekanik otomotiv bileşenleri, içten yanmalı motorlar gibi) pazar paylarında azalma olması öngörülmektedir.

AB Yeşil Mutabakatı, Döngüsel Ekonomi Eylem Planı, "Fit for 55" gibi düzenlemeler ile AB, otomotiv sektöründe sıfır emisyon ekosistemi oluşturmaya çalışmakta, sıfır ya da düşük emisyonlu araç ve sürdürülebilir nitelikteki otomotiv bileşenleri arzını arttırmayı, pillerin yeniden kullanımı ve geri dönüştürülmesini teşvik etmeyi, araçların yakıt ikmali ve şarjı için döngüsel ekonomiye uygun altyapıyı devreye almayı hedeflemektedir. Bu kapsamda, ihracatçılarımızın bu sektördeki payını ve rekabetçiliğini koruyabilmesi adına AB'nin otomotiv sektörünün geçirdiği yeşil dönüşüme ayak uydurması, daha katı çevre standartlarına (daha düşük emisyon oranları ve daha dayanıklı pil yapısı) uyacak şekilde üretimlerini yeniden şekillendirmeleri gerekmektedir.

7. Otomotiv Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

Otomotiv sektörünün karbonsuzlaştırılması çabaları kapsamında, üretim süreçlerinde enerji verimliliğinin sağlanmasına, yenilenebilir kaynaklardan enerji elde edilmesine ve düşük karbonlu üretim süreçlerine yatırım yapılmasına hız verilmesinde fayda görülmektedir.

İhracatçılarımızın Portekiz pazarındaki potansiyeli koruyabilmeleri için, AB mevzuatını (teknik düzenlemeler, ambalajlama, etiketleme, standartlar ve diğer konularda) yakından takip etmesinde büyük yarar bulunmaktadır. Otomotiv sektörümüzün yeşil ve dijital dönüşüme hız verecek şekilde üretimlerini ve yatırımlarını planlamaları gerekmektedir.

8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

Ömrünü Tamamlamış Araçlara İlişkin 2000/53 sayılı AB Direktifi, 1 Temmuz 2003'ten sonra AB pazarına sunulacak araçlarda krom, civa, kadmiyum gibi zararlı maddelerin kullanımını sınırlandırmaktadır. Anılan Direktifte, araç dizaynında ve üretiminde döngüsellüğün eksikliği, araç atık yönetiminde düşük kalite (plastik geri dönüşüm oranlarının düşüklüğü gibi), ithal ham maddelere bağımlılık, kamyon, motosiklet, otobüs gibi araçların ömrünü düzenlemeye tabi olmaması, dolaşımdaki araçların üçte birinin her yıl pazardan kaybolması gibi eksiklikler bulunmaktadır.

Söz konusu düzenlemeye ilişkin 2021 yılında gözden geçirme süreci başlatılmış ve 2023 yılında düzenleme yerine geçmek üzere yeni bir yasal düzenleme önerisi hazırlanmıştır. Önerilen yeni düzenleme ile araç tasarımı, üretiminden ömrünü tamamlayana kadar geçen bütün süreç için yeni kurallar getirilecek, ömrünü tamamlamış araçların sürdürülebilir şekilde yönetimi sağlanacak, araçlarda zararlı madde kullanımı engellenecek ve ömrünü tamamlamış araçların bileşenlerinin geri dönüşümü ya da yeniden kullanımı sağlanacaktır. Otomotiv sanayinin, araç tasarımı ve üretiminde sürdürülebilir bir modele geçirilerek, Avrupa Yeşil Mutabakatı hedeflerine uyumunun sağlanması amaçlanmaktadır. Yeni araç üretiminde kullanılan plastiğin % 25 oranında geri dönüştürülmüş olması, geri dönüştürülmüş madde kullanımı seviyelerinin açıklanması, eski ve ömrünü tamamlamış araçlar arasında daha net bir ayırım yapılması, atık yönetiminde araç üreticilerinin sorumluluğunun genişletilmesi gibi değişiklikler önerilen düzenlemeler arasında yer almaktadır.

Ömrünü Tamamlamış Araçların Yönetiminde ve Araç Tasarımında Döngüsellik Şartları başlıklı mevzuat önerisinin 2025 yılı Haziran ayında Avrupa Parlamentosu ve ilgili Komitelerde ele alınması beklenmektedir.

AB Genel Ürün Güvenliği Düzenlemesi (General Product Safety Regulation-GPSR): 13 Aralık 2024 tarihinde yürürlüğe girmiş olan 2023/988 sayılı AB düzenlemesidir. Mevzuata erişilebilecek adres: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/988>. (2001/95 sayılı AB Genel ürün Güvenliği Direktifi –GPSD yürürlükten kaldırmıştır.) Düzenleme, gıda dışı tüketici ürünlerinin güvenliğine dair genel kurallar getirmektedir. Çevrimiçi platformlar aracılığıyla yapılan satışlar ve yeni teknolojik ürünler de düzenleme kapsamına alınmıştır. Tüketicilere yönelik sağlık ve güvenlik riskleri ile tüketici sağlığı üzerinde etkili olan çevresel riskleri de ele almaktadır. Düzenlemenin firmalara getirdiği yükümlülükler bulunmaktadır. Bu yükümlülüklerle <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/obligationsForBusinesses> adresinden ulaşılabilmektedir.

AB İthalat Kontrol Sistemi: ICS2 sistemi, ekonomik operatörlerin AB'ye doğrudan veya AB'den transit şekilde üçüncü ülkelere gerçekleştirilecek sevkiyatlarına ilişkin bilgi ve verilerin Yükleme Öncesi Kargo Bilgisi (PLACI) ve varış öncesi Giriş Özet Beyanları (ENS) aracılığıyla AB Gümrük İdareleri'ne sunulmasını gerekli kılan bir elektronik gümrük sistemidir.

Sistemden pek çok ticari aktör etkilenecek olup, AB sınırları içinde ve dışında posta operatörleri, ekspres kargo taşımacılığı, havayolu kargo taşımacılığı, denizyolu, demiryolu ve karayolu taşımacılığı, AB sınırları dahilinde belirli son alıcılar, lojistik firmaları bu aktörler arasında yer

almaktadır. Bu yönüyle, doğrudan AB'ye veya AB'den transit olarak başka bir ülkeye eşya gönderen Birlik dışındaki, Türkiye dahil, tüm ihracatçılar sistemden etkilenecektir.

Sistem, sevkiyat kapsam ve şekline göre üç sürüm halinde uygulanmaktadır. Havayolu kargo taşımacılığı ön yükleme ve havayolu posta taşımacılığı ön yükleme için Sürüm 1, 15 Mart 2021 tarihi itibarıyla; havayolu genel kargo taşımacılığı ile havayolu taşımacılığı ve posta taşımacılığı için Sürüm 2 ise, 1 Mart 2023 tarihi itibarıyla halihazırda AB gümrüklerinde uygulanmaktadır. Bu sistem kapsamındaki uygulamaya ilişkin ilave bilgiye AB'nin [Import Control System 2 \(ICS2\) - European Commission \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&code=sdg13.6.2) adresindeki bağlantıdan erişilebilmektedir.

Deniz yolu, karayolu ve demiryolu taşımacılıklarını kapsayan Sürüm 3'ün operasyonel süreci öncelikle deniz yolu taşımacılığına konu sevkiyatlar için 3 Haziran 2024 tarihi itibarıyla AB gümrüklerinde başlamıştır. Karayolu ve demiryolu taşımacılığı için ise sisteme geçiş, 1 Nisan 2025 tarihinde başlamıştır.

Sürüm 3'e ilişkin ekonomik operatörlere yönelik yayımlanan belgelere aşağıdaki çevrimiçi olarak ilk aşamada [Import Control System 2 - Release 3 - European Commission \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&code=sdg13.6.2) sitesi aracılığıyla ilave bilgi alınması mümkündür.

9. Yararlı Adresler

[Avrupa Yeşil Mutabakatı \(AYM\)](#)

[“Fit for 55” \(55'e Uyum\) mevzuat değişikliği paketi](#)

[Yeni Sanayi Stratejisi](#)

[Döngüsel Ekonomi Eylem Planı](#)

[Yeşil Mutabakat](#)

10. Kaynakça

[CE isareti ile ilgili Soru ve Cevaplar.pdf](#)

[Cluster Auto - MOBINOV](#)

Portekiz Ticaret ve Yatırım Ajansı (AICEP) Otomotiv ve Mobilite Endüstrisi Raporu, 2024

Portekiz Ekonomi Bakanlığı Otomotiv Sektörü Raporu, 2022

Otomotiv Sanayii Üreticileri Derneği (AFIA) Otomotiv Bileşenleri Endüstrisi Raporu, 2024

MOBINOV (Otomotiv Kümelenmesi) Otomotiv Endüstrisinde Makro Trendler Raporu, 2021

AB'nin Avrupa Otomotiv Sektörü İçin Sanayi Eylem Planı, 2025

[Automotive Observatory](#)

<https://www2.gov.pt/en/servicos/tratar-do-imposto-de-um-veiculo-comprado-no-estrangeiro>

<https://portugalcarimport.com/documentation/>

<https://www.trade.gov/country-commercial-guides/portugal-import-requirements-and-documentation>

[EPP Group Position Paper: Securing the Competitiveness of the European Automotive Industry](#)

[Overview of the New EU Regulation on Vehicle Emissions & Battery Durability - CITA International Motor Vehicle Inspection Committee](#)

[Automotive industry - European Commission](#)

[Certificate of Conformity \(COC\) and IMT Requirements for Cars in Portugal – COC-Online](#)

[Technical documentation and EU declaration of conformity - Your Europe](#)